

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีร์ กาญจนภี นิลผาย
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

จุดเริ่มต้นแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

- ผลจากการใช้แนวทางการพัฒนาประเทศไปสู่ความทันสมัย ได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก่สังคมไทยอย่างมากในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม สังคมและสิ่งแวดล้อม

จุดเริ่มต้นแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

- กระบวนการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้เกิดผลลบติดตามมาด้วย เช่น การขยายตัวของรัฐเข้าไปในชนบท ได้ส่งผลให้ชนบทเกิดความอ่อนแอ ในหลายด้าน ทั้งการต้องพึ่งพิงตลาดและพ่อค้าคนกลางในการสั่งซื้อสินค้าทุน ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ระบบความสัมพันธ์แบบเครือญาติ และการรวมกลุ่มกันตามประเพณีเพื่อการจัดการทรัพยากรที่เคยมีอยู่แต่เดิมแตก สลายลง ภูมิความรู้ที่เคยใช้แก้ปัญหาและสั่งสมปรับเปลี่ยนกันมาถูกกลืนเลือนและเริ่ม สูญหายไป

จุดเริ่มต้นแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

- สิ่งสำคัญ คือ ความพอเพียงในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นเงื่อนไขพื้นฐานที่ทำให้คนไทยสามารถพึ่งตนเอง และดำเนินชีวิตไปได้ อย่างมีศักดิ์ศรีภายใต้อำนาจและความมีอิสระในการกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง ความสามารถในการควบคุมและจัดการ เพื่อให้ตนเองได้รับการสนองตอบต่อความต้องการต่างๆ รวมทั้ง ความสามารถในการจัดการปัญหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง

เศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
พระราชทานพระราชดำริชี้แนะแนวทาง การดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาว
ไทยมาโดยตลอดนานกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ
และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และ
สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และ
ความเปลี่ยนแปลงต่างๆ

เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

---

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่
มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการ
บริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ

เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

---

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้น จะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบ

เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้

---

3. ภูมิคุ้มกัน หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

โดยมี เจื่อนไซ 2 ประการ ดังนี้

---

1. เจื่อนไซความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับ
วิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความรอบคอบที่
จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อ
ประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในการ
ปฏิบัติ

โดยมี เจื่อนไซ 2 ประการ ดังนี้

---

2. เจื่อนไซคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง

ประกอบด้วย มีความตระหนักใน คุณธรรม มีความ
ซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้
สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

